

**IZGLĪTĪBAS IESTĀDES UN BĒRNU VECĀKU RĪCĪBA
BĒRNA INFEKCIJAS SLIMĪBAS GADĪJUMOS**

Liepājā

Nr. 4

*Izstrādāta saskaņā ar Ministru kabineta
2013. gada 17. septembra noteikumiem Nr. 890
"Higiēnas prasības bērnu uzraudzības
pakalpojuma sniedzējiem un izglītības iestādēm,
kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu" 15. punktu;
Ministru kabineta 2023. gada 22. augusta noteikumiem Nr. 474
"Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā
veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs
un to organizētajos pasākumos" 6.3. punktu.*

1. Vispārīgie jautājumi

1.1. Liepājas pirmsskolas izglītības iestādes "Mazulītis" (turpmāk – iestāde) iekšējais normatīvais akts "Izglītības iestādes un bērnu vecāku rīcība bērna infekcijas slimības gadījumos" (turpmāk – kārtība) nosaka iestādes un bērna likumisko pārstāvju (turpmāk – vecāki) rīcību bērna infekcijas slimību gadījumos, izglītības iestādē īstenoto profilaktisko veselības aprūpi un pirmās palīdzības sniegšanu.

1.2. Kārtības mērķis ir mazināt infekcijas slimību izplatīšanos iestādē un ārpus tās.

1.3. Kārtības ievērošanas uzraudzību un kontroli veic iestādes vadītājs (turpmāk - vadītājs) vai viņa norīkota atbildīga persona (turpmāk - darbinieks).

1.4. Kārtības ievērošana darbiniekiem, bērniem un viņu vecākiem ir obligāta.

2. Vecāku rīcība un atbildība

2.1. Bērns neapmeklē iestādi un iestāde neuzņem bērnu ar šādām infekcijas slimību pazīmēm – caureja, vemšana, ādas, gļotādas vai acu ābolu dzelte, paaugstināta ķermeņa temperatūra, infekciozas izcelsmes izsitumi (izsitumi kopā ar paaugstinātu ķermeņa temperatūru un izmaiņām bērna uzvedībā – miegainība, atteikšanās ēst, dzert, raudulība, paātrināta elpošana) un pedikulozes (utainības) pazīmes (1. pielikums).

2.2. Iestādei ir pienākums neuzņemt bērnu gadījumos, kad bērnam ir izteikts klepus, stipras iesnas, iekaisušas acis, izsitumi uz ādas. Šiem simptomiem var būt arī alerģisks raksturs.

2.3. Minētās infekcijas slimību pazīmes bērniem parasti vienlaikus nenovēro – iespējams, ka būs novērojamas tikai dažas no tām.

2.4. Papildus iepriekš minētajām infekcijas slimību pazīmēm raksturīgas arī izmaiņas bērna uzvedībā – miegainība, atteikšanās ēst, dzert, raudulība, paātrināta elpošana, galvassāpes, nespēks u.c.

2.5. Ja bērns nav uzņemts šo kārtību 2.1. un 2.2. minētajos gadījumos vai gadījumos, ja bērns ir slimojis ar normatīvajos aktos par infekcijas slimību reģistrāciju norādīto infekcijas slimību, ģimenes ārsts izsniedz izziņu par bērna veselības stāvokli, ja nepieciešams, rekomendācijas turpmākai bērna aprūpei pakalpojuma laikā.

2.6. Ja bērnam konstatēta kāda no 2.1. punktā noteiktajām infekcijas saslimšanām vai aizdomas par to esamību, vecāki rīkojas atbilstoši Slimību profilakses un kontroles centra noteiktam rīcības algoritmam (2. pielikums);

2.7. Ja bērnam konstatēta pedikuloze, nepieciešams konsultēties ar ģimenes ārstu vai par piemērotākajiem preparātiem utu un gnīdu likvidēšanai, atgriešanās iestādē tikai pēc pedikulozes

pilnīgas izskaušanas un ar ārsta izsniegtu apstiprinājumu par bērna veselības stāvokli, kas atļauj apmeklēt izglītības iestādi (3. pielikums);

2.8. Ja bērnam konstatēts kašķis, nepieciešams konsultēties ar ģimenes ārstu un ievērot tā norādījumus, atgriešanās izglītības iestādē tikai pēc kašķa pilnīgas izārstēšana un ar ārsta izsniegtu apstiprinājumu par bērna veselības stāvokli, kas atļauj apmeklēt iestādi;

2.9. Ja pēc bērna izveseļošanas netiek uzrādīta ārsta izziņa par bērna veselības stāvokli, grupas skolotājam ir tiesības bērnu nepieņemt.

3. Rīcība infekcijas slimību gadījumos izglītības iestādē

3.1. Iestādes vadītāja/māsa/vispārējās aprūpes māsa (turpmāk – māsa)/grupas skolotāja rīcība (4. pielikums):

3.1.1. ja bērnam, atrodoties iestādē, parādās kāda no norādītajām slimības pazīmēm, grupas skolotāja informē iestādes māsu vai iestādes vadītāju, un informē vecākus, lai risinātu jautājumu par bērna nošķiršanu no pārējiem bērniem;

3.1.2. informē vecākus, ja iestādē tiek konstatēta kāda infekcijas slimība;

3.1.3. veic medicīnisku novērošanu infekciju skartās grupās;

3.1.4. māsa izvērtē situāciju par bērna veselību un atbilstoši situācijai, saslimušo bērnu uz laiku pārvieto uz iestādes medicīnas kabinetu līdz brīdim, kad vecāki ierodas pēc bērna;

3.1.5. nodrošina pastāvīga darbinieka klātbūtni pie saslimušā bērna, kurš ir nošķirts no citiem bērniem;

3.1.6. ja māsa vai darbinieks nevar sazvanīt vecākus un vērtē, ka bērna veselībai un drošībai draud briesmas, pieņem lēmumu par neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta izsaukšanu (tālrunis 113), informē vecākus un iestādes vadītāju;

3.1.7. infekcijas slimības gadījumā visas saslimušā bērna drēbes kas atrodas iestādē, tiek saliktas maisā un atdotas uz mājām – mazgāšanai, pedikulozes un kašķa gadījumā arī ķemme;

3.1.8. tiek nomainīta saslimušā bērna gultas veļa un dvieļi, pedikulozes un kašķa gadījumā mazgā spilvenu un segu 60°C;

3.1.9. grupā tiek mazgātas rotaļlietas (plastmasas – ar mazgāšanas līdzekli, mīkstās – veļasmašīnā), dezinficētas virsmas;

3.1.10. pedikulozes un kašķa gadījumā tiek izmazgāts un dezinficēts bērna garderobes skapītis;

3.1.11. vismaz 2 nedēļas (un pēc nepieciešamības līdz 30 dienām) notiek pastiprināta pedikulozes pārbaude konkrētā grupā (ja citā grupā ir brālis vai māsa, tad kontrolē arī šo grupu);

3.1.12. atgriešanās izglītības iestādē pēc pedikulozes ar ārsta izsniegtu apstiprinājumu par bērna veselības stāvokli, no rīta uzņemot bērnu, vecāku klātbūtnē māsa/grupas skolotāja veic galvas apskati, lai pārliecinātos, ka utis, gnīdas vairs nav;

3.1.13. ja māsa/grupas skolotāja pārbaudes laikā konstatē, ka bērnam mati pilnībā nav atbrīvoti no utīm un gnīdām, informē vecāku un iestādes vadītāju un nosūta bērnu uz mājām.

3.1.14. māsa/administrācija informē bērna vecākus un pedagogus par infekcijas saslimšanas gadījumu bērnu grupā un preventīviem pasākumiem informācijas sistēmā "E-klase" (turpmāk – E-klase), kā arī izliek informāciju grupas vecāku standā.

3.1.15. bērnu grupai, kurai ir pastiprināta infekcijas slimības kontrole – atceļ kopīgus pasākumus, mācību ekskursijas, u.c. aktivitātes ārpus iestādes. Veselības un fiziskās aktivitātes mācību jomas rotaļnodarbības un mūzikas rotaļnodarbības pedagogi vada āra vidē (ja atļauj laika apstākļi) vai grupā. Logopēdes un sociāla pedagoga nodarbības pedagogi vada pēc visas grupu nodarbībām, tās notiek tikai ar to bērnu grupu, kurai ir pastiprināta kontrole.

3.1.16. pēc rotaļnodarbībām darbinieki ievēro iekšējo noteikto kārtību "Kārtība par higiēnas prasībām pirmsskolas izglītības iestādē" vēdina telpu, veic mitro uzkopšanu un preventīvos pasākumus, u.c.

3.1.17. nodrošina informācijas sniegšanu telefoniski Slimību profilakses un kontroles centra attiecīgās reģionālās nodaļas epidemiologam, ja radušās aizdomas par grupveida saslimšanu iestādē: (iestādē ir divas vai vairākas personas (darbinieki vai bērni) ar šādām infekcijas slimības pazīmēm: caureja, vemšana, ādas, gļotādas vai acu ābolu dzelte, paaugstināta ķermeņa temperatūra, izsitumi vai citi ādas bojājumi);

3.1.18. ja Slimību profilakses un kontroles centrs sniedz iestādei ieteikumus par pastiprināto novērošanu saistībā ar infekcijas saslimšanas gadījumu māsa/ administrācija informē iestādes darbiniekus E-klasē un izliek informāciju standā.

3.1.19. iestāde ievēro un nodrošina bērna tiesības uz personu datu aizsardzību. Informācija par bērna veselības stāvokli ir sensitīvi personas dati, kuri nav izpaužami trešajai personai, izņemot Fizisko personu datu aizsardzības likumā noteiktos gadījumos.

4. Darbinieka atbildība

4.1. Ja iestādes darbinieks konstatē, ka viņa veselības stāvoklis atbilst Ministru kabineta 2018. gada 24. jūlija noteikumu Nr.447 "Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai un kuros nodarbinātās personas tiek pakļautas obligātajām veselības pārbaudēm" 1. pielikumā noteiktajā slimību pazīmēm, viņš nekavējoties ziņo darba devējam un vēršas pie ģimenes ārsta, pārtraucot pildīt savus darba pienākumus iestādē.

5. Noslēguma jautājumi

5.1. Iestāde nodrošina savlaicīgu vecāku informēšanu par infekcijas slimību pazīmēm, ar kurām bērns netiks pieņemts iestādē.

5.2. Kārtība tiek publicēta iestādes mājas lapā: www.mazulitis.liepaja.edu.lv sadaļā "Dokumenti".

5.3. Visiem iestādes pedagogiem un darbiniekiem pēc katra mācību gada sākuma ir pienākums iepazīties ar kārtības saturu un atbildību un to ievērot.

5.4. Grupu pedagogi ne vēlāk kā triju nedēļu laikā pēc katra mācību gada sākuma atkārtoti iepazīstina vecākus ar kārtību, kuru vecāki apliecina ar savu parakstu.

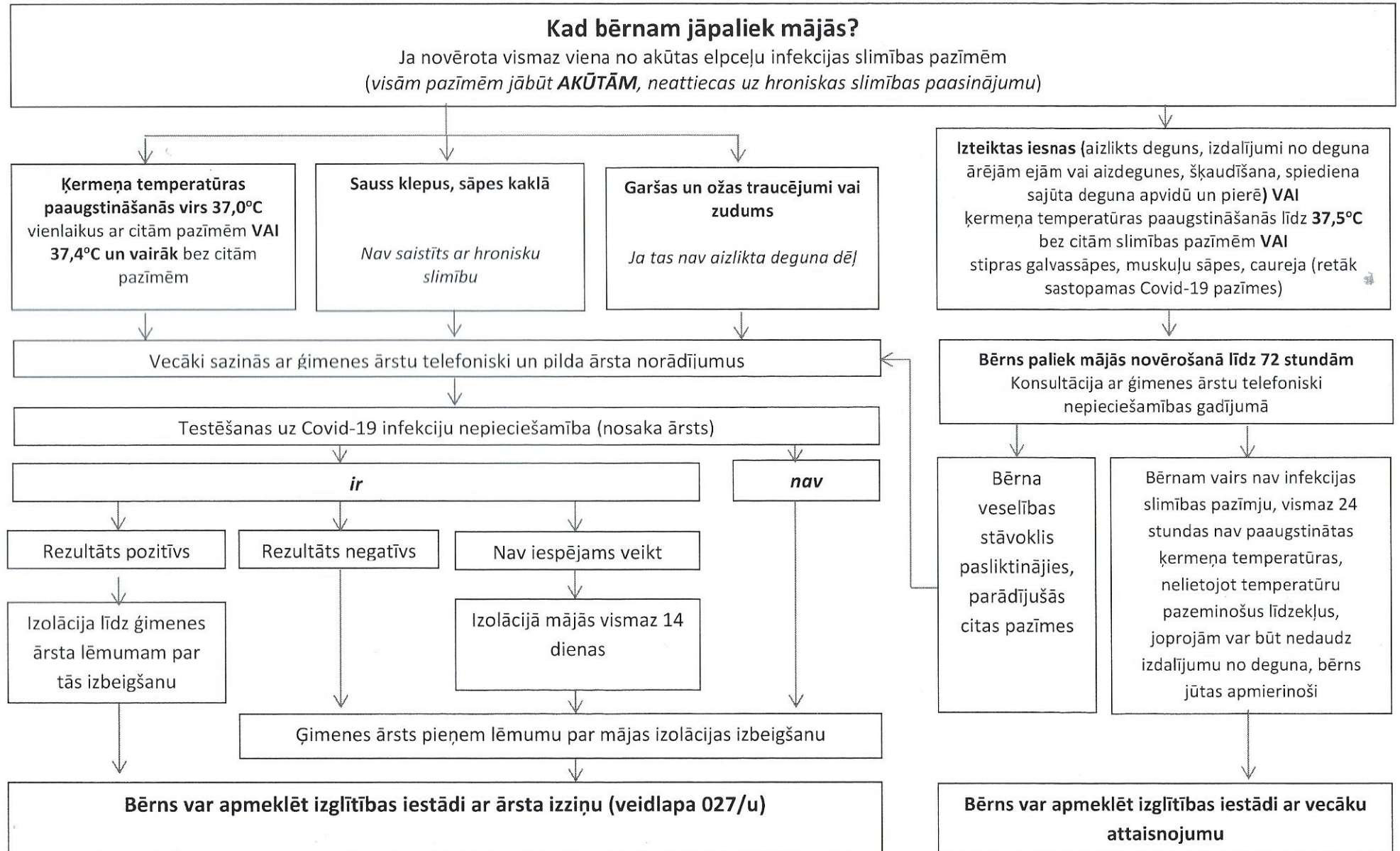
5.5. Atzīt par spēkā neesošu iestādes 2020.gada 28. oktobra iekšējo normatīvo aktu "Kārtība par rīcību gadījumos, kad bērnam konstatētas infekcijas slimību pazīmes".

Infekcijas slimību pazīmes

1. **Zarnu infekcijas slimības pazīmes** – caureja (šķidra vēdera izeja trīs un vairāk reizes dienā), ēstgribas zudums, nelabums, vemšana, vēdersāpes ar vai bez ķermeņa temperatūras paaugstināšanos;
2. **Gripas pazīmes** – pēkšņs slimības sākums, galvassāpes, drudzis, paaugstināta ķermeņa temperatūra, muskuļu sāpes, kaulu “laušanas sajūta”, aizlikts deguns bez iesnām un sauss, rejošs klepus;
3. **Citu akūto augšējo elpceļu infekciju pazīmes** – iesnas, klepus, šķaudīšana, rīkles iekaisums, apgrūtināta elpošana, acu konjunktīvas iekaisums ar vai bez paaugstinātas ķermeņa temperatūras;
4. **Akūta vīrushepatīta (ieskaitot A hepatītu) pazīmes** – slikta dūša, ēstgribas zudums, nogurums, paaugstināta ķermeņa temperatūra, sāpes labajā parībā, iespējami zarnu trakta darbības traucējumi ar vai bez paaugstinātas ķermeņa temperatūras, vēlāk ādas un acu dzelte, tumšs urīns un gaiši izkārnījumi;
5. **Masalu pazīmes** – klepus, iesnas, konjunktivīts (acu konjunktīvas iekaisums), izsitumi, paaugstināta ķermeņa temperatūra;
6. **Masaliņu pazīmes** – izsitumi, limfmezglu pietūkums un paaugstināta ķermeņa temperatūra;
7. **Vējbaku pazīmes** – paaugstināta ķermeņa temperatūra līdz 38 – 39°C, galvassāpes, vispārējs nogurums, ēstgribas zudums, pēc 2 – 4 dienām dažādās ķermeņa vietās, arī galvas matainajā daļā, parādās nelieli, nedaudz piepacelti, sārti izsitumi, kuri ātri vien piepildās ar dzidru vai bālganu šķidrumu un kļūst par pūslīšiem. Pūslīši pārplīst vai kasot tiek pārplēsti, to vietās veidojas krevelītes;
8. **Tuberkulozes pazīmes** – var izpausties kā saaukstēšanās vai gripa, pēc kuras bērns ilgstoši nevar atlabt, ieildzis bronhīts, pneimonija, kas nepadodas ārstēšanai. Lielāki bērni sūdzas par galvassāpēm, nogurumu, var būt nedaudz paaugstināta ķermeņa temperatūra (37,1 – 37,5 C). Zīdaiņiem raksturīgi, ka viņi slikti pieņemas svarā, ir saguruši un raudulīgi;
9. **Ķermeņa temperatūras paaugstināšanās virs 37,5°C** (mērot ķermeņa temperatūru) bez citām infekcijas slimības pazīmēm vai virs 37,0°C, ja ir citas infekcijas slimības pazīmes;
10. **Mikrosporijas** (infekcioza ādas sēnīšu slimība) **pazīmes** – uz ādas apaļi vai ovāli, sārti plankumi, kas, izzūdot no centra, veido divus vienu otrā ieslēgtus gredzenus. Galvas matainajā daļā lieli plankumi ar ādas lobīšanos, mati pie pamatnes nolūzuši;
11. **Pedikulozes (utainības) pazīmes** - pastāvīga spēcīga galvas un kakla mugurējās daļas ādas nieze, ādas (aizauss rajonā un kakla mugurējā daļā) sakasījumi - mazi, sarkani uztūkumi, ādas sacietējumi ar seroziem (ūdeņainiem) izdalījumiem. Mazi, balti plankumi (oliņas vai gnīdas) pie mata saknes, ko ir grūti atdalīt. Redzami paši parazīti – galvas utis;
12. **Kašķa pazīmes** – izteikta nieze un nelieli pūslīši, kas var būt klāti ar krevelītēm. Pūslīši pārsvarā ir uz vietām, kur ir plāna āda, piemēram, pirkstu starpās, uz vēdera, augšdelmu iekšpusēs pie padusēm, uz apakšdelmu locītavām pie plaukstas, uz dzimumorgāniem (niezes dēļ bērns ir kašķīgs, nevar koncentrēties);
13. **Enterobiozes (spalīšu invāzijas) pazīmes** - izteikta (mokoša) nieze anālās atveres apvidū, kas var būt par cēloni bērna bezmiegam, neirastēnijai. Anālās atveres apvidus kasīšana dažreiz rada izsitumus, iekaisumu un pat strutošanu.

Rīcības algoritms, ja bērnam ir akūtas elpceļu infekcijas slimības pazīmes

Ieteikumi vecākiem un izglītības iestādēm



LIEPĀJAS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES "MAZULĪTIS"

VECĀKU RĪCĪBA, JA BĒRNAM KONSTATĒTA PEDIKULOZE

Pedikuloze

Vecāks izņem bērnu no izglītības iestādes.
Garderobē no bērna skapīša izņem apģērbu, ķemmi, ievieto
plastmasas maisiņā un mājās izmazgāt.

Konsultēties ar ģimenes ārstu vai aptiekāru par piemērotākajiem
preparātiem utu un gnīdu likvidēšanai

Iegādāto piemērotāko preparātu utu un gnīdu likvidēšanai ieziež
matus, pēc preparāta instrukcijas norādītā laika (20 -40 min.) matus
izmazgā ar parasto šampūnu

Pēc preparāta lietošanas ar speciālu ķemmi **katru dienu** izķemmēt
matus, lai pilnībā atbrīvotos no utīm un gnīdām.
Ķemmēšanu sāciet tik tuvu galvas ādai, cik vien iespējams, t. i.,
ķemmējiet matus no saknēm līdz to galiem.

Pēc matu apstrādes bērnam jāuzvelk tīrs apģērbs.

Bērna apģērbu un gultas veļu mazgāt veļas mašīnā (vismaz 60C
temperatūrā), cepures, šalles, virsdrēbes pakļauj sausai ķīmiskai
tīrīšanai vai arī ievieto plastmasas maisā uz 2 nedēļām.

Mēbeles, paklājus, grīdu - apstrādāt ar putekļu sūcēju.

Atgriešanās izglītības iestādē tikai pēc pedikulozes (utu un gnīdu)
pilnīgas izskaušanas ar **ģimenes ārsta izziņu**

Pēc pirmreizējas ārstēšanas obligāti pārmeklēt matus katru dienu.
Pēc 7–10 dienām atkārtot preparāta lietošanu pret utīm un
gnīdām

Pēc ārstēšanas kursa beigām **katru dienu** mēneša garumā (līdz
30 dienām) pārbaudīt galvas mataino daļu, lai pārliecinātos,
ka utis, gnīdas vairs nav.

LIEPĀJAS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES "MAZULĪTIS"

RĪCĪBAS SHĒMA BĒRNA INFEKCIJAS SLIMĪBU GADĪJUMOS

Liepāja

